Journal of Chemistry of Goods and Traditional Medicine

J Chem Good Trad Med, Volume 4, Issue 1, 2025 Traditional Medicine

AN’ANAVIY TIBBIYOTDAGI DORI SHAKLLARINING QIYOSIY O‘RGANILISHI: KOREYS TABOBATIDAN ILHOMLANGAN QAYNATMA USULLARI ORQALI O‘ZBEK O‘SIMLIK PREPARATLARINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH

Yongsil Song
Koreya xalqaro hamkorlik agentligi, Global shifokor
https://orcid.org/0000-0003-2018-927X

Jamshid Abdullayevich Mirraximov
O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi huzuridagi Respublika xalq tabobati ilmiy-amaliy markazi, Direktor, tibbiyot fanlari doktori, dotsent
https://orcid.org/0009-0001-7777-9695

DOI: https://doi.org/10.55475/jcgtm/vol4.iss3.2025.533

Kalit so‘zlar:
an’anaviy tabobat, qaynatma usuli, Koreya tibbiyoti, bioo‘zlashtiriluvchanlik, klinik samaradorlik

Annotatsiya:
Maqolada O‘zbek an’anaviy tabobati va Koreya tabobatidagi o‘simlik preparatlari tayyorlash usullari qiyosiy tahlil qilingan. O‘zbekistonda asosan quritilgan o‘simliklardan foydalanish madaniy ahamiyatga ega bo‘lsa-da, faol moddalarning ajralishi chegaralanishi mumkin. Koreyada esa nazorat ostidagi qaynatma usuli faol moddalarning yuqori konsentratsiyasi, barqaror dozalash va bemorlarning rioya darajasini ta’minlaydi. Tadqiqot natijalariga ko‘ra, qaynatma usulini O‘zbekiston amaliyotiga moslashtirish hamda granula yoki tayyor ichimlik shaklidagi dozalash usullarini joriy etish bioo‘zlashtiriluvchanlikni va davolash natijalarini yaxshilashi mumkin. Xulosa qilib aytganda, bu yo‘nalish Ibn Sino merosidagi “an’anani yangilik bilan uyg‘unlashtirish” tamoyiliga mos keladi.

Havola uchun
Song, Y. COMPARATIVE STUDY ON DOSAGE FORMS IN TRADITIONAL MEDICINE: ENHANCING THE EFFICACY OF UZBEK HERBAL PREPARATIONS THROUGH DECOCTION METHODS INSPIRED BY KOREAN MEDICINE. Journal of Chemistry of Goods and Traditional Medicine, 4(3). https://doi.org/10.55475/jcgtm/vol4.iss3.2025.533

O‘zbek an’anaviy tabobati, Ibn Sino merosiga asoslangan holda, ko‘pincha o‘simliklarni bemorlar tomonidan mustaqil tayyorlash uchun quritilgan holda taqdim etadi. Bu usul madaniy jihatdan qadriyatli bo‘lsa-da, faol moddalar ajralishini cheklashi mumkin. Koreys tabobatida esa biofaol tarkibni maksimal darajada olish va samaradorlikni oshirish uchun nazorat ostida qaynatma usuli qo‘llaniladi. Ushbu tadqiqot ikki yondashuvni solishtirib, o‘zbek amaliyotida qo‘llash mumkin bo‘lgan takomillashtirish yo‘llarini o‘rganadi.

Usullar: Farmakognostik adabiyotlar va har ikki mamlakatda olib borilgan dala kuzatuvlari qiyosiy tahlil qilindi. Ekstraksiya samaradorligi, dozalashning barqarorligi va bemorlarning rioya darajasi baholandi. Koreya klinik misollari O‘zbekistonda moslashtirish imkoniyatlari uchun o‘rganildi.

Natijalar: Koreys tabobatidagi qaynatma usuli faol moddalar konsentratsiyasini yuqoriroq darajada ta’minladi, dozalashning izchilligini kafolatlab, bemorlarning rioyasini va davolash samaradorligini yaxshiladi. O‘zbekistonda esa tayyorlash usullarining turlicha bo‘lishi va suv miqdorining nomutanosibligi ko‘pincha samaradorlikni hamda ta’mni pasaytirgan.

Muhokama: Qaynatma usullarini joriy etish hamda dozalash shakllarini diversifikatsiya qilish – masalan, granulalar yoki ichishga tayyor qaynatmalar – bioo‘zlashtiriluvchanlikni va davolash natijalarini yaxshilashi mumkin. Bunda madaniy moslik, infratuzilma va xarajatlar ehtiyotkorlik bilan hisobga olinishi zarur.

Xulosa: Koreys tabobatida sinovdan o‘tgan qaynatma usullarini moslashtirish o‘zbek o‘simlik tabobatini zamonaviylashtirishi, Ibn Sinoning “an’anani yangilik bilan uyg‘unlashtirish” tamoyiliga muvofiq kelishi, madaniy merosni asrab qolish bilan birga klinik natijalarni ham yaxshilashi mumkin.